

К. О. Меленчук

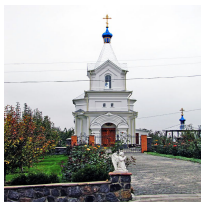
Красилівський район

КРАСИЛІВСЬКИЙ РАЙОН – район, що знаходиться у центральній частині Хмельницької області. Межує з Ізяслав., Старокостянтинів., Хмельн., Волочис. і Теофіпол. р-нами Хмельн. обл. Утвор. 1923 з Красилів., Кузьмин. і Чернелів. волостей. 1931 тер. К. р. приєднано до Антонін. р-ну, 1935 його відновлено. 1959 до К. р. приєднано 14 сіл ліквідованого Базалій. р-ну, 1963 його тер. розширено утричі за рахунок розформов. Антонін., Ружичан., Чорноострів. р-нів. У сучас. межах від 1965. Жит. потерпали від голодомору 1932–33, зазнали сталін. репресій. Від липня 1941 до березня 1944 – під нім.-фашист. окупацією. Пл. 1,81 тис. км². Насел. 61 319 осіб (2001, складає 91,9 % до 1989), переважно українці. У складі р-ну – м. [Красилів](#), смт [Антоніни](#) та 93 сільс. насел. пункти. Лежить у межах *Подільської височини*. Поверхня – підвищена хвиляста лесова рівнина. Найвища частина – південна (вис. до 380 м над р. м.). Є балки, прохідні долини, западини. Корисні копалини: торф, вапняки, глина, пісок. Протікають річки *Случ*, [Ікопоть](#), *Понора* (бас. [Дніпра](#)), [Бужок](#) (бас. *Південного Бугу*). Побл. с. [Кузьмин](#) на р. Случ – Кузьмин. озеро. Переважають темно-сірі опідзолені ґрунти, чорноземи типові малогумусні. Землі водного фонду складають 2,86 тис. га, ліси (дуб, граб, сосна, осика, клен) – 9,24 тис. га. Об'єкти природно-заповід. фонду: заг.-держ. значення пам'ятка садово-парк. мистецтва Антонін. парк, місц. – заказники Гайдучино (ботан.), Волицький, Манівецький (обидва – гідрол.), Антонінський (заплава Ікопоті), Росолівецький (заплава Понори), Западинський, Заслучненський, Красилівський (усі – ліс.), Кузьминський (орнітол.), пам'ятки природи Алея бука європейського, Насадження бука європейського, Біогрупа ялини колючої, Каштаново-кленова алея, Баймаки-I, -II, Волиця, Гайдучино-I, -II, Кучманівка, Липник-I, -II, -III, Шмирки (усі – ботан.), Криничка (гідрол.), заповідні урочища Михайлівське та Радіснянське. Протяжність комунал. доріг 654,7 км. Залізничні ст.: Антоніни, Красилів. Гол. підприємства розташ. у райцентрі. Спеціалізація с. господарства – рослинництво зерн.-буряківн. і тваринництво м'ясо-молоч. напрямів. Пл. с.-г. земель 96,95 тис. га. Працюють 36 с.-г. підприємств і фермер. госп-в.

У К. р. – ПТУ, школа-інтернат, 53 заг.-осв. школи, 45 дитсадків, дит. будинок творчості; 67 Будинків культури, 48 б-к, 9 музеїв, 2 дит. муз. школи; 2 рай. і 1 дільнична лікарні, 1 лікар. і 4 заг. практики амбулаторії, 66 фельдшер. і фельдшер.-акушер. пунктів. Діє телерадіоцентр, виходить г. [«Красилівський вісник»](#). Функціонують нар. аматор.: ансамбль пісні і танцю «Случ», ансамбль танцю «Барвінок», муз.-драм. театр, ансамбль нар. музики «Веретено»,

естрад. оркестр, художні бригади рай. і Залучнен. Будинків культури. Зареєстровано 56 реліг. громад УПЦ МП, 5 – УПЦ КП, 3 – УГКЦ, 4 – РКЦ, 14 – протестантських. У смт Антоніни зберігся комплекс споруд садиби 2-ї пол. 18 ст. Серед видат. уродженців – д-р медицини та богослов'я І. Терлецький (19 ст.; с. Волиця Дубиська), педагог [Д. Водзінський](#) (с. Мала Салиха), філософ [Ф. Єневич](#) (с. Глібки), фахівець у галузі технології та конструювання виробів зі шкіри [В. Либа](#) (с. Слобідка-Чернелівська), фахівець у галузі різал. інструментів [М. Мазур](#) (с. Кременчуки), правознавець [В. Нечипорук](#) (с. Лагодинці), фахівець у галузі фізіології рослин і біотехнології [В. Ніколайчук](#) (с. Веселівка), економіст [М. Тимчук](#) (с. Митинці), лікарі [Н. Береза](#) (гастроентеролог; смт Антоніни), [В. Нечипорук](#) (хірург; с. Кульчини), [Г. Когут](#) (гематолог; с. Глібки), [В. Бенюк](#) (гінеколог), [А. Лаврик](#) (дерматовенеролог; обидва – с. Кузьмин); письменники [Р. Болюх](#) (с. Мотрунки), [В. Булаєнко](#) (с. Сорокодуби), [М. Красуцький](#) (с. Воскодавинці); архітектор [Ю. Крикун](#); художники [О. Кравченко](#) (с. Новодубище), [Е. Міллер](#) (смт Антоніни), [В. Перебийніс](#) (с. Малі Пузирки), [В. Франчук](#) (с. Зелена), скульптор [М. Михайлюк](#) (с. Пашутинці); актор, засл. арт. України [Л. Диса](#) (с. Новодубище); церк. діяч УПЦ МП, митрополит Київський і всієї України [Володимир](#) (В. Сабодан; с. Марківці), церк. діяч УПЦ КП, митрополит Львівський і Сокальський [Димитрій](#) (В. Рудюк; с. Криворудка); правознавець (суддя) [В. Заголдний](#) (смт Антоніни); спортсмен, тренер (авіамоделювання) [Є. Вербицький](#) (с. Волиця); політ. діяч, учасник визв. руху в Пд. Америці [М. Скибицький](#) (19 ст.; с. Корчівка); Герої Рад. Союзу [А. Дячук](#) (с. Великі Орлинці), [О. Курко](#) (с. Западинці), [А. Леонтюк](#) (смт Антоніни), [О. Михайлюк](#) (с. Чернелівка), [Ф. Пахольчук](#) (с. Дворик), [М. Слободян](#) (с. Пилипи).

Фотоілюстрації

Бібліографічний опис:

Красилівський район / К. О. Меленчук // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2014. – Режим доступу:

<https://esu.com.ua/article-2798>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).